

PERSBERICHT

Amsterdam, 7 september 2020

Middeleeuwenrage leeft op in de Hermitage Amsterdam

Romanovs in de ban van de ridders brengt middeleeuwse kunst, hoofse liefde, ridders en toernooien naar Nederland

Juist in onzekere tijden leeft het op: een romantisch verlangen naar een voorbije tijd. Ook in de roerige decennia eind achttiende, begin negentiende eeuw, toen men in Europa idealiserend ging terugverlangen naar de middeleeuwen. Het groeide uit tot een ware revival op veel terreinen: architectuur, literatuur en beeldende kunst. Ook aan het Russische keizerlijke hof raakte men in de ban. Verschillende tsaren gaven op eigen wijze invulling aan hun fascinatie voor de middeleeuwen, met bouwopdrachten in neogotische stijl, re-enactmentscènes en een verzamelwoede van onder meer historische harnassen. En middeleeuwse kunst was *hot* in de kunsthandel. Zo kocht tsaar Alexander III een fameuze middeleeuwse kunstcollectie op vlak voor de veiling ervan in Parijs – tot woede van de Fransen. Het was in één klap het begin van een enorme, unieke verzameling middeleeuwse objecten in de Hermitage, die inmiddels wereldberoemd is.

De tentoonstelling *Romanovs in de ban van de ridders* is het verhaal van tsaren en ridders, aan de hand van ruim 250 objecten uit de Europese middeleeuwse kunstcollectie en het Arsenal van de Hermitage Sint-Petersburg. Voor het eerst komen meerdere hoogtepunten daaruit naar Nederland. Ze vertellen over de middeleeuwen, met ridders en jonkvrouwen, hoofse liefde en toernooien, en de bewondering hiervoor in het Huis Romanov. De tentoonstelling is te zien vanaf zaterdag 7 november 2020 tot in de zomer 2021.

Beeldbjschriften staan onderaan het bericht

***Roman de la Rose*, Bazilevski-collectie**

Een van de thema's in de tentoonstelling is de hoofse liefde, de in de middeleeuwen veelbeschreven kuise hartstocht tussen man en vrouw. De Hermitage toont een grandioos hoogtepunt bij dit thema: een schitterend geillumineerd manuscript van de *Roman de la Rose*. Het is een van de meest spraakmakende en populaire middeleeuwse literaire werken, een erotisch geladen liefdesverhaal uit de dertiende eeuw met zowel kuise als expliciet seksuele kanten. Historicus Herman Pleij duidt in de audiotour het belang van dit boek.

Een van de mooiste gedeelten van de tentoonstelling wordt gevormd door de middeleeuwse kunstcollectie van de Parijse verzamelaar van Russische komaf Aleksandr Bazilevski. Toen hij in 1884 besloot zijn hele verzameling te verkopen, telde die ruim 750 objecten. Vlak voor de veiling werden ze gezamenlijk door tsaar Alexander III gekocht, voor een recordbedrag. Uit deze collectie zijn meerdere topstukken te zien in de tentoonstelling, zoals de prachtige vergulde reliekenkist uit Limoges uit circa 1200 met scènes uit het Nieuwe Testament. Of de vijf ivoren plaquettes met scènes uit het verhaal van Tristan en Isolde. Daarnaast is er een kostbare buste van de Heilige Thekla (circa 1325–50), een bruikleen van het Rijksmuseum Amsterdam, waar het vanuit de Hermitage na een reeks omzwervingen was beland.

Beeldbijschriften staan onderaan het bericht

De tentoonstelling telt zo'n achttien volledige harnassen, die straks spectaculair worden geëxposeerd in een ware ridderwereld met als climax een toernooi. Bijzonder zijn het harnas van keizer Karel V en een uniek zestiende-eeuws harnas dat speciaal voor Nicolaas I werd vermaakt. Ook bijzonder is een ongeveer vijftig kilo wegend Duits toernooiharnas uit circa 1500, een cadeau van tsarina Alexandra Fjodorovna aan haar echtgenoot tsaar Nicolaas I.

Bijgaand meer informatie over de tentoonstelling, topstukken en het achtergrondverhaal.

Noot voor de redactie:

Beeldbijschriften deel 1 v.l.n.r.: Horace Vernet, *De carrousel van Tsarskoje Selo*, 1843; Aleksandr Sokolov, *Portret van tsaar Alexander III* uit diens kroningsalbum, uitg. Sint-Petersburg 1883; Illuminatie uit een manuscript van *Roman de la Rose* (Guillaume de Lorris, Jean de Meung, 13de eeuw). Frankrijk, kopiïst onbekend, eind 15de eeuw, omslag 16de eeuw. Perkament, zwart marokijnleer, geornamenteerd met goudpers. Beeldbijschriften deel 2 v.l.n.r.: Reliekenkistje met scènes van Christus' Geboorte en de Vlucht naar Egypte. Limoges, 1200–10. Hout, messing, champlevé-email, verguld, 22,5 x 23,2 x 8,8 cm; Toernooiharnas (detail), Duitsland, Augsburg, meester Anton Peffenhauser, ca. 1580–85; Reliekbuste van Sint Thekla. Straatsburg, ca. 1290–1300 en/of 1325–50. Zilver, koper, email, glas, edelstenen, verguld. Bruikleen van het Rijksmuseum Amsterdam.

Alle beelden © State Hermitage Museum, St Petersburg, tenzij anders vermeld. Een selectie beelden is te downloaden via hermitage.nl

Hermitage Amsterdam

Afdeling Communicatie, Educatie & Marketing
Martijn van Schieveen, Madeline van Vliet
T: 020 530 87 55 | pressoffice@hermitage.nl